

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Andrea Štádlerová**

NÁZEV PRÁCE: **Genderové přístupy k evropské archeologii**

TYP PRÁCE: **Diplomová**

AUTOR POSUDKU: **Mgr. Daniel Sosna, Ph.D.**

TYP POSUDKU: **Oponentský**

KRITÉRIA HODNOCENÍ

Bylo splněno zadání práce?

Autorka předložila druhou přepracovanou verzi své diplomové práce. Zadání práce, tedy srovnání vybraných archeologických komunit na základě textů publikovaných v odborných časopisech, bylo naplněno. Práce v analytické části doznala změn, ale řada výtek zůstala bez reakce. V úvodní kapitole postrádám jasné vymezení cíle, který by měl korespondovat se zadáním práce. Osobně nerozumím, jak je možné psát práci bez jasně specifikovaného cíle na počátku práce. Cíle, nebo spíše výzkumné otázky, nalézám až v kapitole šest, což považuji z hlediska orientace čtenáře za nešťastné.

Využití dostupných informací k tématu:

Autorka pracuje s relevantní literaturou. V textu se objevují klasické práce i recentní texty. Jako každý recenzent postrádám několik prací, které považuji za významné, ale vzhledem k rozsahu práce a obecnosti popisovaného tématu není možné zavděčit se každému čtenáři. Překvapujeme mě ovšem, že konzultace s autorkou měla v rovině práce s literaturou mizivý efekt.

Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava):

Rozsah práce je adekvátní. Autorka ve druhé verzi rozšířila rozsah analytické části. Přibylo i tabulek a grafů. Gramatika je korektní a překlepy jsou vzácné. Autorka cituje solidně. Nepříjemně mě překvapilo, že autorka nereaguje na řadu připomínek, které jsem k textu měl. Anglické resumé je opět velmi stručné na hranici únosnosti, na což jsem upozorňoval v předchozí verzi. Formát tabulek je alarmující. Takto opravdu nositelka titulu Mgr. pracovat nemůže.

Strukturování práce:

Struktura práce je logická, většinou text plyne solidně. Chybějící cíl práce v úvodu jsem již komentoval výše. Velmi stručné jsou kapitoly Úvod a diskuze, na což jsem upozorňoval a opět nevidím přílišné zlepšení.

Užívání odborné terminologie a stylistiky:

Stylisticky je práce na velmi dobré úrovni. Odborná terminologie je solidní. Stavba textu je převážně dobrá, ale i po připomínkách k první verzi stále nalézám pasáže, které jsou dominantně postaveny na opakovaném citování jednoho zdroje v několika po sobě jdoucích odstavcích.

Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod:

Autorka rozšířila analytickou část práce o další odborné časopisy. Popsala detailně strukturu databáze a částečně i metodu práce. Není mi ale zcela jasné, jak autorka vytvářela klasifikaci témat a klíčových slov. Vytvořit konzistentní klasifikaci komponent jakékoliv kognitivní domény je vysoce náročný podnik. Při analýze textů logicky narazíme na problém obecnosti jednotlivých témat a klíčových slov. Komponenty sledované domény mohou být uspořádány hierarchicky nebo může docházet k významovým překryvům. Na problém mě upozornila četba výsledků, kde se čtenář na s. 56 dovídá, že v časopise *Archaeological Dialogues* je nejpočetněji zastoupeným tématem „gender minulost” a jedním z méně zastoupených témat je „žena”. Předpokládal bych, že téma „žena” bude logicky zastoupeno v tématu „gender minulost”. Psát o genderu v minulosti bez zmínky o ženách je sice teoreticky možné, ale prakticky se takové texty téměř nevyskytují. Z uvedeného příkladu vyvstává řada otázek. Jsou témata emickou kategorií autorů, kteří texty napsali nebo etickou kategorií autorky diplomové práce, která dle svého citu témata vytvářela?

Při popisu výzkumného vzorku autorka klade *Journal of Anthropological Archaeology* do Spojeného království, čemuž nerozumím. Časopis již desítky let vychází díky aktivitě kolegů z Michiganské univerzity (nejprve R. Whallon, nyní J. O'Shea). Další problém vidím v omezeném rozsahu vzorku z *Archaeologia Polona* díky absenci online dat. Znamená to, že zdroje v papírové podobě dnes již nečteme? Že by v naší zemi nebyla knihovna, kde leží tři recentní ročníky *Archaeologia Polona*?

Byly vyčerpány hlavní problémy tématu?

Hlavní problémy byly vyčerpány jen částečně. Autorka shrnula v tabulkách obecné trendy v četnosti sledovaných prvků ve studovaných textech a interpretační rovinu podobně jako v první verzi nedotáhla do konce. Jasným dokladem je kapitola diskuze.

Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil?

Vlastní stanovisko autorky v práci obtížně hledám. Autorka jakoby se bála formulovat argument a rozebrat hlouběji zjištěné trendy.

Návrh výsledné klasifikace: Dobře

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení:

Práce Andrei Štádlkové je přínosná a naznačuje zajímavé kvantitativní výsledky. Skutečnost, že články o genderu mají velmi nízkou četnost i v mezinárodních časopisech je minimálně hodna pozornosti. Autorčino vysvětlení o výskytu genderových textů ve sbornících je jedním z možných vysvětlení. Ideologicky nabitá témata mohou mít problém uspět v náročném recenzním řízení některých časopisů. Pro takovouto skupinu autorek a autorů pak může být snadnější vydat sborník. Další zajímavou skutečností je poměr autorů z různých zemích. Vysoké četnosti autorů ze zemí jako je Velká Británie a USA naznačuje povahu diskuzí v daných zemích. Na druhou stranu je zde ještě jiná možnost. Autorka by měla vzít v potaz absolutní četnosti autorů z různých zemích v daných časopisech. Mohlo by se totiž ukázat, že zde nejde o gender jako takový, ale o dominanci určitých komunit ve schopnosti publikovat v určitých typech médií. Gender pak může jen kopírovat trend, že např. 80 % všech článků publikovali autoři z Velké Británie. Diskuze o podobných problémech v práci bohužel postrádám.

K některým částem práce bohužel musím být kritický. Počáteční vymezení cíle je nejasné. Způsob konstrukce témat a klíčových slov není zcela zřejmý. Zcela nedostatečná je i kapitola diskuze, která zabírá zhruba půl strany. Kde je diskuze např. s Kristiansenem a dalšími autory, kteří již podobné studie publikovali? Takováto diskuze je zcela nedostačující.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné):

Při četbě struktury databáze jsem zcela nepochopil rozdíl mezi „Teorií“ a „Teoretickým přístupem“ při popisu klíčových slov (s. 54-55). Mohla by autorka prosím tento rozdíl objasnit?

Jak budete při afiliaci pracovat s člověkem, který je Polák a pracuje nebo studuje nyní na univerzitě ve Skotsku? Problém otevírá celou řadu otázek o tom, kdo je nebo není domácí autor, což v dnešním globálním světě s vysokou pracovní mobilitou není vůbec triviální otázka. Skutečně zajímavé otázky se pak mohou točit ohledně interakce mezi pohybujícími se autory, kteří přenášejí informace o tématech jiných komunit a jejich schopnosti adaptovat se do nebo naopak modifikovat různě otevřené diskurzy archeologických komunit.

DATUM: 19.8.2012

PODPIS:

